

«Alle» vil lære norsk

Norsklærer: Lektor Cecilie Hauglund har lært bort norsk til litauiske studenter de siste fire årene.

Skandinavisk bølge: Studentene strømmer til skandinaviske språk, oppmuntret av de litauiske myndighetene.

FINANS

ANITA HOEMSNES

FARTEIN RUDJORD
FOTO

Vilnius, Litauen

«**D**ra krakken bortatt glasset, så sett vi øss og ser, og prøve finne leia der julestjerna er ...». De ti litauiske norskstudentene lar Alf Prøysens hedmarksål gli lett over tungen. Lærer Cecilie Hauglund nikker takten. Når sangen dør ut, ber hun klassen om å snu arket. Der står teksten til Juleevangeliet på norsk.

– Nå kan dere diskutere to og to hva som er likheter og forskjeller mellom teksten til Prøysen og Juleevangeliet, sier hun.

En oppgave som selv en med norsk som morsmål kan bli litt matt av, tas godt imot av studentene, og lavmælt summing høres.

– De er så flinke, hvisker Hauglund.

Hun har undervist unge litauere i norsk ved Universitetet i Vilnius de siste fire årene. Universitetet som ble etablert i 1579 har tilbudt studier i norsk helt siden frigjøringen fra Sovjetunionen i 1991.

– De hadde nok et ønske om å vende seg mot Norden og vekk fra Russland, sier Hauglund.

Det undervises også i svensk og dansk, men norskstudiet har flest studenter.

Velger seg Norge

Lokalene til det skandinaviske senteret er nettopp pusset opp. Plaketten på veggen viser at oppussingen er gjort med EØS-midler. Ifølge norske myndigheter vil Litauen ved utgangen av femårsperioden 2009–2014 ha mottatt 84 millioner euro i støtte fra EØS.

Den solide norske økonomien

Over 100 norske bedrifter har etablert seg i Litauen.

I en serie skriver DN om hvilke konsekvenser det har for arbeidsliv, studentliv og næringsliv – i Litauen og i Norge.

og muligheter for arbeid er en av årsakene til at Norge er et populært land i Litauen, men det er få av Hauglunds studenter som har forsvunnet til fordel for det norske arbeidsmarkedet.

– Det er klart at god levestandard og gode tider gjør Norge mer synlig i et Europa som er usikkert. Dessuten kjenner alle noen som har reist til Norge for å jobbe. Men av universitetsstudentene er det få som reiser, sier Hauglund.

Det er høye inntakskrav for å komme inn på studiet, og det er kun de med beste karakterer fra videregående som kommer inn. Studiet er fire år.

– Det var noen fra Kunnskapsdepartementet her for en stund siden. De lurte på hvor stor frafallsprosenten var her. Ledelsen skjønte ikke spørsmålet. Det er ikke rom for frafall her. Hva skulle studentene da gå til? spør Hauglund.

Selv på jobber i varehandelen eller restauranter forlanger arbeidstager utdannede ansatte.

– Utdannelse er en slags garanti for at mennesket er godt, sier Hauglund.

Glad i troll og eventyr

– Jeg er så glad i troll og eventyr. Derfor begynte jeg med norskstudier, svarer Justina på spørsmålet om hvorfor hun valgte å studere norsk.

– Jeg synes norsk er et fint språk, sier Monika som i tillegg snakker polsk, russisk, engelsk, finsk og tysk.

Mirena peker på hjertet sitt når hun skal si hva som bragte

NORSK LØNN. Cecilie Hauglund får mesteparten av lønnen fra Norge. I Litauen tjener en universitetslektor bare 3000 kroner i måneden.

PRØYSEN. Norskstudentene Gabriele (til venstre), Justina og Tomas leser Alf Prøysen på hedmarksål.

hende til norskstudier.

– Jeg liker Erlend Loe, sier Tomas på andre siden av bordet.

Akvile har lyst til å bli oversetter og tror at det blir lettere å få jobb når det er så mange norske bedrifter som etablerer seg i Litauen. Valerija har jobbet som kokk ved siden av studiene, og hun synes det nordiske kjøkken er spennende.

– Jeg har lyst til å jobbe på kjøkkenet til en nordisk restaurant, sier hun.

Skal spre norsk kultur

Innføring i norsk kultur er en viktig del av undervisningen. En av studentene har allerede fått et innblikk i det norske fenomenet om å reise med «danskebåten», for Justé har sittet på ColorLines callsenter i Vilnius og tatt imot

bestillinger fra reiseklare nordmenn.

– Kultur er viktig, smiler Hauglund.

Hun er såkalt utenlandslektor ved universitetet. Hvert år lyser Senter for Internasjonalisering av Utdanning (SIU) på vegne av Kunnskapsdepartementet ut utenlandslektorer på læresteder som underviser i norsk ute i verden. Målet er å spre norsk kultur og språk. Det er en åremålsstilling som betales dels av den litauiske staten og dels av norske stipendordninger, slik at lønnen tilsammen blir en gjennomsnittlig norsk lektorlønn. Hauglund hadde hatt liten mulighet til å kun leve på den lønnen universitetet i Vilnius betalte.

– Det er 3000 kroner i måneden. Det er ingen som kan

leve av det. Det er veldig vanlig at de ansatte ved universitet har flere jobber, gjerne med privat undervisning eller tolkeoppdrag for å spe på lønnen.

Offentlig ansatte i Litauen opplevde også at lønnen ble kuttet mellom fem og 25 prosent i 2009, i et forsøk på å få landets økonomi på fote igjen etter finanskrisen.

– Jeg begynte her rett etter kuttet, og på det første møtet sa rektor at han hadde den gledelige nyheten at lønnen ikke ville bli kuttet mer, smiler Hauglund.

Økte antall studenter

Hauglund har to år igjen av åremålet sitt, og litauiske myndigheter har bidratt til at hun har nok å gjøre. Tidligere var det opptak av norsk studenter kun hvert fjerde år, men nå er det kommet pålegg fra myndighetene at det skal foretas opptak hvert år.

– De vil at Litauen skal se mer mot Norden. Så i høst kom det 40 nye studenter, sier Hauglund.

Hun snur seg mot studentene og ber de synge yndlingssangen sin for det norske besøket.

«Det var solnedgang/Det var latter og sang/Det var sommerfri/Det var sjø og magi ...». Postgirobyggets sang om late sommerdager fungerer fint en kjølig desemberdag i Litauen også.

anita.hoemsnes@dn.no

■ POPULÆRT. Lektor Cecilie Hauglund underviser litauiske Akvile (til venstre) og Monika i norsk ved Universitetet i Vilnius. – Myndighetene vil at Litauen skal vende seg mot Norden, og vil at flere studenter skal få lære norsk, sier hun.

Løsningen på tidsklemma.

Levert og installert.

Alle leveransene våre handler om noe mer enn selve innholdet. Men oppgaven vår er alltid den samme: Å bidra til at du får fornøyde kunder.

Hva er det i din Bringleveranse?

bring.no/bringleveranse

 bring Finding New Ways